

Olgu Sunumu

Kurusıkı Tabancanın Neden Olduğu Ölümcül Kafa Travması

Özgür ÇELİK, Murat Şakir EKŞİ, Adnan DAĞÇINAR, Yaşar BAYRİ, Deniz KONYA,
Mustafa İbrahim ZİYAL

Marmara University, Neurosurgery, İstanbul, Türkiye

Özet

Kurusıkı tabancalar sadece ses ve gaz fişekleri ateşleyen düzeneklerdir. Dış görünüşleri ve çıkardıkları ses bakımından gerçek silahlardan ayırt edilmeleri çok güçtür. Bu özellikleriyle toplumda adeta zararsız silah imitasyonları şeklinde algılanırlar. Bu olgu sunumunun amacı, toplumda ölümcül etkileri sıklıkla gözardı edilen kurusıkı tabancaların özellikle yakın mesafeden nörokraniuma yapılan ateşlemelerde pnömatik etkileriyle yaratabilecekleri tehlikeleri vurgulamaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurusıkı tabanca, beyin yaralanması, travma

Lethal Brain Injury Caused By A Blank Cartridge Pistol

Summary

Blank cartridge guns only fire sound and gas cartridges and have metal barriers to prevent firing of solid projectiles. Their design and sound is very similar to real guns. Therefore, blank cartridge handguns are generally considered as harmless imitations of real guns and they are underestimated in their capacity to inflict serious and potentially life threatening injuries. The aim of this report is to highlight the potential risks of life threatening injuries of these guns.

Key words: Blank cartridge, brain injury, trauma

GİRİŞ

Kurusıkı tabancalar, modifiye edilmedikleri sürece, mermi çekirdeği fırlatmaksızın sadece ses ve gaz fişekleri ateşleyen düzeneklerdir. Bu nedenle, 18 yaşını dolduran ve herhangi bir sabıka kaydı olmayan herkesin yasal olarak kolayca edinebileceği bu tabancalar toplumda bir oyuncak şeklinde algılanmaktadır.

Bu olgu sunumunun amacı, toplumda ölümcül etkileri sıklıkla gözardı edilen kurusıkı tabancaların özellikle yakın mesafeden nörokranium gibi hayati yapılara yapılan ateşlemelerde pnömatik

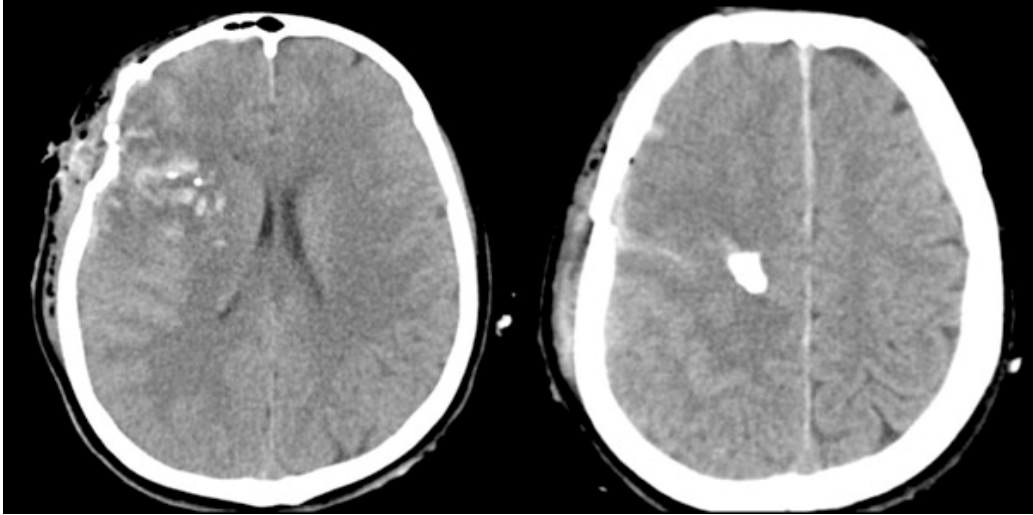
etkileriyle yaratabilecekleri tehlikeleri vurgulamaktır.

OLGU SUNUMU

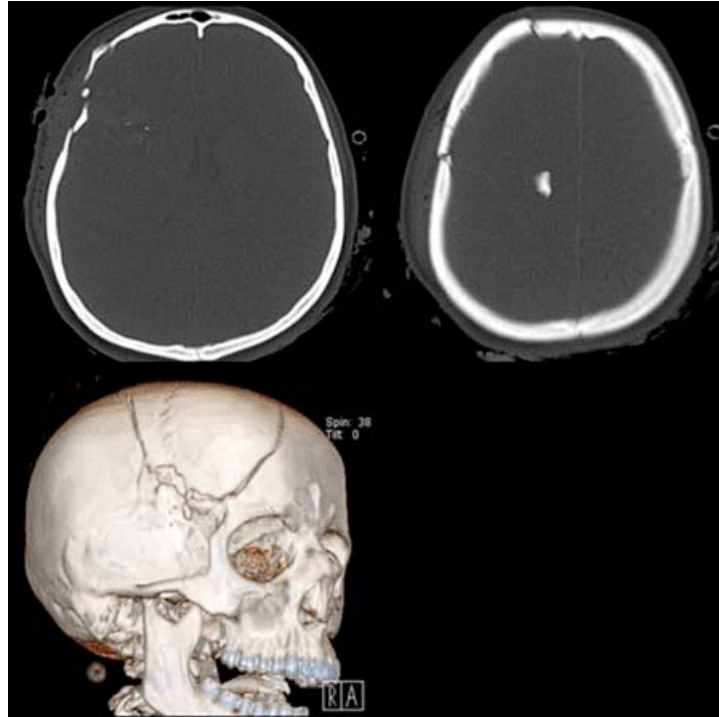
Acil servise başından yaralanma nedeni ile getirilen ve Glasgow koma skoru 7 olan 17 yaşındaki bayan hastanın hikayesinden kurusıkı tabancayla başına yakın mesafeden ateş ederek intihar teşebbüsünde bulunduğu öğrenildi. Fizik muayenesinde sağ frontotemporal bölgede 2x2 cm genişliğinde yıldızvari cilt defekti dışında başka lezyonu yoktu. Çekilen bilgisayarlı beyin tomografi (BBT) incelemesinde parankim pencerede sağ frontal bölgede lokalize kontüzyon ve eşlik eden ödem mevcuttu (Şekil 1). Kemik

pencerede ise sağ frontotemporal bölgede deplase kalvaryal kırık ve kalvaryumdan koparak frontal bölgeye migrasyon gösteren 10x5 mm boyutunda serbest kemik fragmanı saptandı (Şekil 2). Cilt defekti onarılıp, antiödem tedavi başlandı ve yoğun bakım ünitesinde takip edildi. Travma sonrası 3. günde sağ frontal bölgedeki kontüzyon alanı çevresindeki

ödemde artış tespit edildi ve dekompresif cerrahi (kraniektomi ve duraplasti) yapıldı. Hastanın nörolojik tablosu cerrahiyi takip eden günlerde progresif olarak düzeldi ve travma sonrası 3. haftada Glasgow koma skoru 15 olarak taburcu edildi. Yapılan balistik incelemelerde silahın 9 mm çapında kurusıkı tabanca olduğu bildirildi.

Şekil 1: Sağ frontal lob içerisinde hemorajik kontüzyon ve ödem olduğunu gösteren BBT görüntüleri.

Şekil 2: Sağ frontotemporal deplase kalvaryal kırık ve serbest kemik fragmanlarının beyin dokusu içerisine migrasyonunu gösteren BBT kemik pencere görüntüleri.

TARTIŞMA

Kurusıkı tabancalar, namlularında mermi çekirdeği, saçma tanesi gibi öldürücü ve yaralayıcı etkileri olan nesnelere geçişini engellemek için bariyer bulduran silahlardır. Ayrıca bu silahların namlularında yiv-set bulunmaz. Bu özellikleri dışında kurusıkı tabancaların dış görünüşleri ve çıkardıkları sesler bakımından gerçek silahlardan ayırt edilmeleri çok güçtür. Bu nedenle halk arasında mermi fırlatmayan, gerçek silah imitasyonları ve hatta masum oyuncaklar şeklinde algılanırlar. Yasal olarak edinilmesi çok kolay olduğundan özellikle silahlara düşkün toplumlarda genç ve orta yaşlı erkek popülasyonunda çok alıcı bulurlar. Ülkemizde genellikle kötüye kullanım amaçları düşünülür ve futbol müsabakaları sonrasındaki kutlamalar gibi sevinç gösterilerinin abartıldığı ortamlarda silah sesi çıkartmak olmasına rağmen korkutma, tehdit, soygun, homosid ve suisid girişimler gibi çok daha ciddi kriminal hadiselerde kullanımı nadir değildir. Yasadışı olmasına rağmen basit modifikasyonlarla solid nesne fırlatan gerçek silahlara dönüştürülüp, penetran yaralanmalara sebep oldukları bilinmektedir⁽⁶⁾. Modifiye edilmemiş kuru sıkı tabancaların özellikle bitişik veya yakın mesafeden yapılan ateşlemelerde pnömatik etkiyle meydana getirdikleri ölümcül kafa travmaları ise oldukça seyrek olup, yukarıda bu şekilde gelişmiş nadir görülen bir tablonun klinik ve radyolojik özellikleri sunulmuştur.

Standart 9 mm'lik bir kurusıkı tabanca ateşlendiğinde 1200-1500 m/s hıza sahip bir basınç dalgasının oluştuğu ve bu şekilde yapılan bir ateşlemede silahın namlusundaki basıncın 100-200 bara kadar çıkabildiği bilinmektedir^(1,3,7). Oluşan bu basınç nedeniyle yakın mesafelerden kafaya yapılan ateşlemelerde tek başına pnömatik travmanın mermi gibi etki göstererek skalp penetrasyonu, kalvaryal impresyon kırıkları ve hatta penetran kafa

yaralanmalarına sebep olduğu bildirilmiştir^(1,2,3). Literatürdeki penetran yaralanma olgularının hemen tamamı kalvaryumun ince olduğu temporal kemik skuamöz parçasının hedeflendiği ateşlemelerle gelişmiş olup, bizim sunduğumuz olguda kırık bölgesi superior temporal çizgi ve frontal kemik gibi kalvaryumun nispeten kalın olduğu geniş bir bölgeyi de kapsamaktadır. Yine olgumuza ait radyolojik incelemelerde kalvaryumdan kopan serbest kemik fragmanlarının basınç etkisi ile migrasyon göstererek adeta bir mermi etkisi yarattığı gösterilmiştir. Hatta yaptığımız ölçümlerde 10x5 mm boyutlarındaki bir serbest kemik fragmanının parankim içerisinde yaklaşık 7 cm kadar mesafe katettiği saptanmıştır. Bu mesafe kalvaryumdan kopan bir parçanın transventriküler ve/veya hatta orta hattı çaprazlayabilecek bir yaralanma yaratabilmesi için yeterli bir mesafedir. Yapılan retrospektif analizler normal ateşli silah ile nörokraniuma yapılan ateşlemelerde transventriküler yaralanmaların, orta hattı çaprazlayan yaralanmaların ve özellikle başvuru esnasında Glasgow koma skorunun düşük olmasının kötü prognostik faktörler olduğunu göstermektedir^(4,5). Her ne kadar olgumuzda şans eseri migrasyon oblik bir şekilde posterior ve superiora doğru olduğu için daha vahim tablolar oluşmadıysa da, görülmektedir ki kurusıkı tabancalar mermi fırlatmasalar bile kalvaryumdan kopan parçalar ile normal bir tabancanın sebep olabileceği prognozu en kötü penetran yaralanmayı bile yapabilecek potansiyele sahiptir.

Sunduğumuz olguda görüldüğü gibi pek de masum olmayan bu tabancalar ile ilgili düzenlemeler ülkemizde 6136 sayılı 'ateşli silahlar ve bıçaklar ile ilgili kanun' kapsamında olmayıp 5729 sayılı 'ses ve gaz fişegi atabilen silahlar hakkında kanun' kapsamında yer almaktadır. Bu kanuna göre ateşli silahlarla işlenen veya 6136 sayılı ateşli silahlar ve bıçaklar ile ilgili

kanun kapsamına giren suçlardan dolayı hükümlü bulunmayan, kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olmamış ve onsekiz yaşından büyük herkes yasal olarak kurusıkı tabanca satın alabilmektedir. Söz konusu silahların kullanıma elverişli ve kolay ulaşılacak şekilde taşınması ise kanunen yasak olup, muhalefet halinde cezası sadece 500 Türk Lirasıdır. Bu tabancalar ancak belirli modifikasyonlar uygulanarak mermi veya başka bir cisim fırlatabilen silahlara dönüştürüldüklerinde 6136 sayılı kanuna tabi olurlar. Oysaki bu silahlar, sunulan olgumuzda olduğu gibi orijinal halleriyle de homosid ve suisid girişimler başta olmak üzere kriminal nitelik taşıyan yaralanma ve ölümlere neden olabilmektedir.

İletişim:

Özgür Çelik

E-mail: ozgur.celik@ymail.com

Gönderilme Tarihi: 04 Mart 2013

Revizyon Tarihi: 07 Haziran 2013

Kabul Tarihi: 11 Haziran 2013

The Online Journal of Neurological Sciences (Turkish) 1984-2013

This e-journal is run by Ege University

Faculty of Medicine,

Dept. of Neurological Surgery, Bornova,
Izmir-35100TR

as part of the Ege Neurological Surgery
World Wide Web service.

Comments and feedback:

E-mail: editor@jns.dergisi.org

URL: <http://www.jns.dergisi.org>

Journal of Neurological Sciences (Turkish)

Abbr: J. Neurol. Sci.[Turk]

ISSNe 1302-1664

KAYNAKLAR

1. *Clarot F, Vaz E, Papin F, Clin B, Vicomte C, Proust B. Lethal head injury due to tear-gas cartridgegunshots. Forensic Sci Int 2003;137(1):45-51.*
2. *Demirci Ş, Doğan KH, Erkol Z, Günaydın G, Deniz İ. Modifiye edilmemiş kurusıkı silah ile meydana gelmiş intihar orijinli bir ölüm olgusu. Adli Tıp Bülteni. 2008;13(1):25-29.*
3. *Giese A, Koops E, Lohmann F, Westphal M, Püschel K. Head injury by gunshots from blank cartridges. Surg Neurol 2002;57(4):268-77.*
4. *Karabağlı H. Spontaneous Movement of Bullets in the Interhemispheric Region. Pediatr Neurosurg 2005;41(3):148-50.*
5. *Nagib MG, Rockswold GL, Sherman RS, Lagaard MW. Civilian gunshot wounds to the brain: prognosis and management. Neurosurgery 1986;18(5):533-7.*
6. *Sarıbey AY, Tarımcı Ç. Modification Methods of Blank Pistols in Turkey in 2006 Forensic Sci. 2009;54(3):623-7.*
7. *Sellier KG, Kneubuehl BP. Wound Ballistics and the Scientific Background. Amsterdam: Elsevier.1994:74-5.*